

ΠΡΟΤΑΣΗ απο τον
ΑΘΩ
ΔΗΜΟΥΛΑ

ταξίδι στη Ρωσία

Για τον Τζορτζ Σόντερς και την κλασική ρωσική λογοτεχνία.

Ο ΤΖΟΡΤΖ ΣΟΝΤΕΡΣ ΕΙΝΑΙ ένας πολύ συμπαθητικός άνθρωπος. Έτσι μου φαίνεται, έστω. Από το παρουσιαστικό του, από αυτά που λέει συνήθως στις συνεντεύξεις του και, κυρίως, από τα κείμενά του. Δεν αναφέρομαι τόσο στο (μοναδικό του) μυθιστόρημα *Λίβη και Λίνκολν* (εκδ. Ίκαρος), για το οποίο κέρδισε το 2017 το Μπούκερ, όσο στη συλλογή διηγημάτων του (μία από τις πέντε, αλλά η μοναδική μεταφρασμένη στα ελληνικά) *Δεκάτη Δεκεμβρίου* (εκδ. Ίκαρος) – για να πω μια μεγάλη κουβέντα, δεν βρίσκω πάνω από τρεις-τέσσερις καλύτερες συλλογές στον 21ο αιώνα. Ο 65χρονος Αμερικανός ξεκίνησε την επαγγελματική του καριέρα ως γεωφυσικός μηχανικός (!), αλλά κατέλξε να διδάσκει δημιουργική γραφή στο Σίρακιουζ στη Νέα Υόρκη, και με αυτή την ιδιότητα τον συναντάμε στην πρόσφατη έκδοση *Κολυμπώντας στη λιμνούλα υπό βροχήν* (εκδ. Πατάκη), η οποία αποτελεί μια μεταφορά των παραδόσεων των μαθημάτων του στο χαρτί. Συγκεκριμένα των μαθημάτων του για τους Ρώσους κλασικούς, τους οποίους μελετά με ψυχραιμία, αναγνωρίζοντας τις αρετές τους, χωρίς να τους αγιοποιεί. Στην έκδοση ασχολείται με τέσσερις εξ αυτών: Τσέχοφ, Τουργκένιεφ, Τολστόι και

Γκόγκολ (να μια καλή ευκαιρία να διαβάσει κανείς τη *Μύτη*, αφού περιλαμβάνονται τα εξεταζόμενα κείμενα). Προχωρώ το βιβλίο λίγο λίγο εδώ και δύο εβδομάδες, είναι σαν να ακούω τον καθηγητή που θα ήθελα να έχω, αλλά και σαν να κουβεντιάζω με έναν καλό και καλά διαβασμένο φίλο. «Δεν είμαι κριτικός ούτε ιστορικός της λογοτεχνίας, ούτε ειδικός στη ρωσική λογοτεχνία», γράφει ο Σόντερς. «Θεωρώ τον εαυτό μου περισσότερο ένα είδος “διασκεδαστή” παρά λόγιο».

Κι αν κάτι σας θυμίζουν όλα αυτά, ναι, δικαίως, αφού προ ολίγων ετών είχε κυκλοφορήσει το *Μαθήματα για τη ρωσική λογοτεχνία* (εκδ. Πατάκη) με τις σημειώσεις του Βλαντίμιρ Ναμπόκοφ από τις μεταπολεμικές παραδόσεις του σε αμερικανικά πανεπιστήμια. Σημειώσεις γραμμένες ανεπιτήδευτα, με αγάπη και γνώση, αλλά και ολίγον «αιρετικές» (π.χ., σχεδόν απορρίπτει τον Ντοστογιέφσκι). Οι δύο παραπάνω εκδόσεις, με το πολύ ιδιαίτερο ύφος και την προσέγγισή τους, μαζί και με το *Τολστόι ή Ντοστογιέφσκι* του υπέροχου Τζορτζ Στάινερ (εκδ. Αντίποδες), αποτελούν ένα ασφαλές όχημα επίσκεψης στον θαυμαστό κόσμο του 19ου αιώνα της ρωσικής λογοτεχνίας. Να το κάνετε αυτό το ταξίδι. ■

BIBΛIO

👉 Το *Κολυμπώντας στη λιμνούλα υπό βροχήν* κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη, σε μετάφραση Ανδρέα Παππά (μετάφραση ρωσικών κειμένων: Αλεξάνδρα Ιωαννίδου, Βασίλης Ντινόπουλος).

© ALAMY / VISUAL HELLAS GR